Jaarverslag SCCM
2010

R110308
Vastgesteld door het bestuur op 15 maart 2011
Goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 18 mei 2011

SCCM
Kettingstraat 2, Den Haag
Postbus 13507
2501 EM DEN HAAG
Telefoon: 070-3623981
E-mail: info@sccm.nl
Website: www.sccm.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding
2 Stand van zaken beleidsmatig
3 Stand van zaken kwantitatief
4 Activiteiten in 2010
5 Ontwikkelingen en beleid 2011

Bijlagen

- Overzicht samenstelling bestuur, RvT, CCvD's en College van Beroep.
- Overzicht certificatie-instellingen waarmee SCCM een overeenkomst heeft.
- Overzicht bedrijven geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening.

Omschrijving werkgebied SCCM
Doelstelling van SCCM is om de toepassing van milieu- en arbomanagementsystemen te stimuleren en het gebruik ervan bij vergunningverlening en het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving te stimuleren. Certificatie is daarvoor een belangrijk middel.
SCCM wil de randvoorwaarden scheppen voor certificatie zodat de certificaten een zodanig kwaliteitsniveau hebben dat deze een betekenis hebben in de relatie van een organisatie met de omgeving, in het bijzonder in de relatie met de overheid.
SCCM treedt op als Centraal College van Deskundigen voor certificatie-instellingen die werken op het terrein van milieu- en arbomanagementsysteemcertificatie. SCCM stelt de 'spelregels' op waaraan de certificatie-instellingen zich bij het certificeren dienen te houden. Deze 'spelregels' liggen vast in het zogenaamde ISO 14001-certificatiesysteem, het OHSAS 18001-certificatiesysteem en het EMAS-verificatiesysteem. Certificatie-instellingen kunnen door een overeenkomst te sluiten met SCCM deze systemen gebruiken. SCCM certificeert dus zelf niet.
SCCM is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu aangewezen als uitvoerder van de EMAS-verordening in Nederland en registreert de deelnemers aan de EMAS-verordening.

1 Inleiding

Het jaarverslag 2010 is het vijftiende jaarverslag van SCCM. Dit jaarverslag geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen in 2010 en de plannen voor 2011.
Naast dit door het bestuur opgestelde jaarverslag is er een jaarrekening over 2010. Deze is goedgekeurd door het accountantskantoor Mazars Paardekooper Hoffman NV. In dit jaarverslag wordt alleen een korte omschrijving van de financiële situatie gegeven.

2 Stand van zaken beleidsmatig

Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken met betrekking tot een aantal beleidsmatige ontwikkelingen weer. In 2010 is de beleidsperiode 2006-2010 afgesloten en het beleidsplan 2011-2015 voorbereid.

In dit verslagjaar zijn activiteiten uitgevoerd die voortkomen uit het beleidsplan 2006-2010. Activiteiten zijn gericht op het verhogen van de belangstelling voor gecertificeerde milieu- en arbomanagementsystemen. Daarvoor zijn drie beleidslijnen uitgewerkt:
1 Definiëring van toegevoegde waarde.
2 Overtuigen van bedrijven en de omgeving van de toegevoegde waarde.
3 Borging van de kwaliteit van ingevoerde managementsystemen en het certificatieproces.

De ontwikkelingen ten aanzien van bovenstaande onderwerpen worden voor milieu- en arbomanagementsystemen afzonderlijk uitgewerkt.

Certificatie milieumanagementsystemen op basis van ISO 14001
Het aantal bij SCCM geregistreerde ISO 14001-certificaten is in 2010 aanzienlijk gestegen. Na een periode van stabilisatie rond de 1.100 certificaten in de jaren 2002 -2006 is het aantal sinds 2007 gestaag toegenomen. Eind 2010 stonden in totaal 1.518 certificaten geregistreerd. Deze certificaten hebben betrekking op in totaal 3.274 vestigingen.

De activiteiten geformuleerd in het beleidsplan zijn erop gericht de belangstelling voor ISO 14001-certificatie te laten groeien. Groei is alleen mogelijk wanneer certificatie ook een toegevoegde waarde heeft. In 2010 is aandacht besteed aan de volgende invalshoeken:
- Toegevoegde waarde voor relatie van bedrijven met de overheid;
- Toegevoegde waarde in relatie tot duurzaam ondernemen.

<u>Toegevoegde waarde ISO 14001 voor relatie van bedrijven met de overheid</u>
Vanaf 2007 zijn verschillende activiteiten uitgevoerd om de betekenis van ISO 14001-certificatie voor bedrijven in de relatie met de overheid te versterken. De basis is gelegd met een in 2007/2008 uitgevoerd onderzoek. Door het voeren van gesprekken met bedrijven en hun toezichthouders is geanalyseerd op welke manier de wisselwerking tussen ISO 14001-certificatie en overheidstoezicht kan worden versterkt. Het resultaat is vastgelegd in het rapport ‘Vertrouwen tastbaar maken’. Een heldere visie op het gebruik van het ISO 14001-certificaat bij vergunningverlening en toezicht is daarin uitgewerkt. Deze visie sluit aan bij de ontwikkeling van ‘systeemgericht toezicht’ als onderdeel van het overheidsprogramma ‘Vernieuwing toezicht’.

SCCM levert een actieve bijdrage aan dit overheidsprogramma door onder andere het participeren in werkgroepen en de ontwikkeling van hulpmiddelen waarmee bedrijven het managementsysteem kunnen afstemmen op de ontwikkeling van systeemtoezicht:
- In augustus 2010 is het 'Draaiboek ISO 14001 en systeemtoezicht' gepubliceerd. Hierin is vastgelegd op welke manier bedrijven die kiezen voor systeemtoezicht gebruik kunnen maken van het ISO 14001-certificatieproces. De verschillende stappen die bij systeemtoezicht worden doorlopen zijn uitgewerkt. Het draaiboek wordt aangepast aan de laatste ervaringen.
- Een voorwaarde voor het toepassen van systeemgericht toezicht is dat organisaties in staat zijn de eigen naleving in de organisatie te borgen. Voor het beoordelen van de kwaliteit van de borging van de naleving maakt de overheid gebruik van de zogenaamde ‘compliance competence checklist’. SCCM heeft een vergelijking gemaakt van de eisen uit de ISO 14001-norm.

- De ISO 14001-norm bevat alle elementen van het geborgd naleven van wet- en regelgeving . Eind 2010 is door SCCM het informatieblad 'Naleving wet- en regelgeving met ISO 14001 en OHSAS 18001' gepubliceerd. Praktische voorbeelden maken duidelijk op welke manier invulling kan worden gegeven aan de verschillende onderdelen van de norm die te maken hebben met naleving van wet- en regelgeving.

Voor het uitvoeren van een goede audit is van belang dat ISO 14001-auditors beschikken over actuele kennis van wet- en regelgeving. SCCM zal via internet samenvattingen van de belangrijke milieuwet- en regelgeving beschikbaar stellen aan ISO 14001-auditors die werken voor de aangesloten certificatie-instellingen. Begin 2011 is de eerste fase geïntroduceerd. Eind 2012 zullen er samenvattingen zijn van circa 40 belangrijke wetten.

Toegevoegde waarde ISO 14001 in relatie tot duurzaam ondernemen
Een milieumanagementsysteem is voor steeds meer organisaties een belangrijk hulpmiddel om inhoud te geven aan het onderdeel 'planet' van het duurzaamheidsbeleid. De toename van het aantal ISO 14001-certificaten hangt hier mee samen. Dit wordt gestimuleerd door het feit dat organisaties elkaar ook eisen stellen. Dit thema stond ook centraal in het middagsymposium 'Duurzaam in- en verkopen' dat SCCM samen met NEN heeft georganiseerd op 22 april 2010.

Certificatie arbomanagementsystemen op basis van OHSAS 18001
De groeiende belangstelling voor OHSAS 18001 is in 2010 voor het eerst zichtbaar in de groei van het aantal bij SCCM geregistreerde certificaten. Eind 2010 stonden bij SCCM 191 OHSAS-certificaten geregistreerd, eind 2009 waren dit er 138.
Er zijn weinig externe prikkels (van bijvoorbeeld de overheid of andere bedrijven) die organisaties stimuleren tot het invoeren en/of certificeren van een arbomanagementsysteem. Het besluit wordt vooral genomen op basis van de voordelen die een organisatie voor zichzelf ziet. Belangrijke voordelen zijn mogelijkheden tot het terugdringen van ziekteverzuim, ongevallen en verhoging van de tevredenheid van werknemers. Daarnaast past het implementeren van een arbomanagementsysteem ook binnen het MVO-beleid. Steeds meer organisaties zien deze voordelen van OHSAS 18001. Op basis van het aantal vragen om informatie en de groei van het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor OHSAS 18001, ligt een verdere stijging in het verschiet.

Beleidsplan 2011-2015
Het bestuur heeft in 2010 met verschillende partijen gesprekken gevoerd over ontwikkelingen op het terrein van milieu, arbeidsomstandigheden en veiligheid en de wijze waarop SCCM daar het best op kan anticiperen. Daarnaast zijn de leden van de CCvD's en de aangesloten certificatie-instellingen betrokken door het voorleggen van de keuzes die kunnen worden gemaakt.

Het nieuwe beleidsplan is gebaseerd op de inbreng van de verschillende partijen. In het beleidsplan worden ISO 14001 en OHSAS 18001 gepositioneerd als een essentiële basis voor duurzaam ondernemen. In hoofdstuk 4 van het jaarverslag wordt op de inhoud ingegaan. SCCM zal geen certificatieregeling voor MVO/duurzaam ondernemen ontwikkelen. Wel zullen op deelterreinen (zoals bijvoorbeeld energiemanagement en compliance management) regelingen worden aangeboden waarmee organisaties de kwaliteit van onderdelen van het managementsysteem kunnen versterken.

3 Stand van zaken kwantitatief

In dit hoofdstuk wordt een kwantitatief overzicht gegeven in de ontwikkeling van ISO 14001- en OHSAS 18001-certificatie en de EMAS-registratie in Nederland.

Certificatie-instellingen aangesloten voor ISO 14001
In 2010 is het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 met vier toegenomen, het zijn er 21. Alle aangesloten certificatie-instellingen zijn erkend door de Raad voor Accreditatie (RvA) en hebben een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatiesysteem van SCCM. Eind 2010 had SCCM met één certificatie-instelling een voorovereenkomst voor ISO 14001. Deze certificatie-instelling heeft een accreditatie aangevraagd bij de RvA. Op het moment dat de accreditatie een feit is, wordt de voorovereenkomst met SCCM omgezet in een overeenkomst.

In figuur 1 is de ontwikkeling van het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 weergegeven.

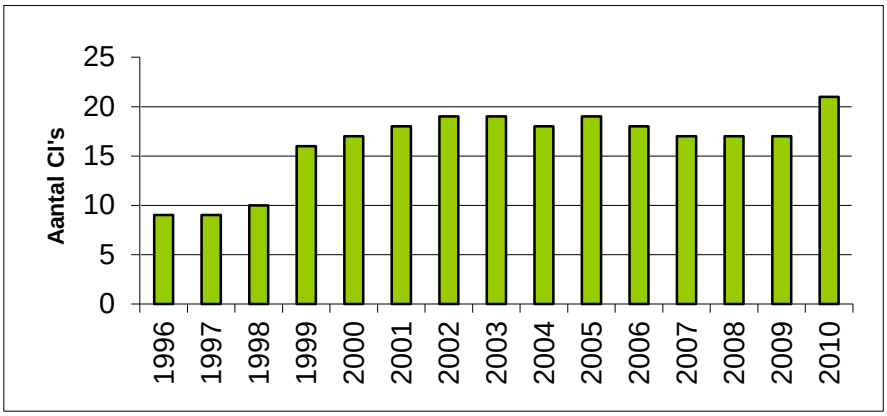

Figuur 1: Ontwikkeling aantal bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 (1996-2010)

Eind 2010 had één van de eenentwintig certificatie-instellingen tevens een overeenkomst voor het gebruik van het EMAS-verificatiesysteem. Eind 2009 waren dit er nog twee.

In bijlage 2 is een recent overzicht opgenomen van de certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatiesysteem en/of het EMAS-verificatiesysteem. Uit dit overzicht blijkt dat er in het eerste kwartaal van 2011 één certificatie-instelling is toegevoegd.

ISO 14001-gecertificeerde organisaties in Nederland
Eind 2010 stonden in totaal 1.518 organisaties bij SCCM geregistreerd met een ISO 14001-certificaat (waarvan 1.462 in Nederland). Eind 2009 waren dit 1.379 organisaties (waarvan 1.300 in Nederland). In figuur 2 is de ontwikkeling van het aantal organisaties met een ISO 14001-gecertificeerd milieumanagementsysteem in Nederland weergegeven.

Op de internetsite van SCCM is een bestand opgenomen met alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. In dit bestand kunnen selecties van de gecertificeerde bedrijven worden gemaakt naar bijvoorbeeld regio en bedrijfstak.

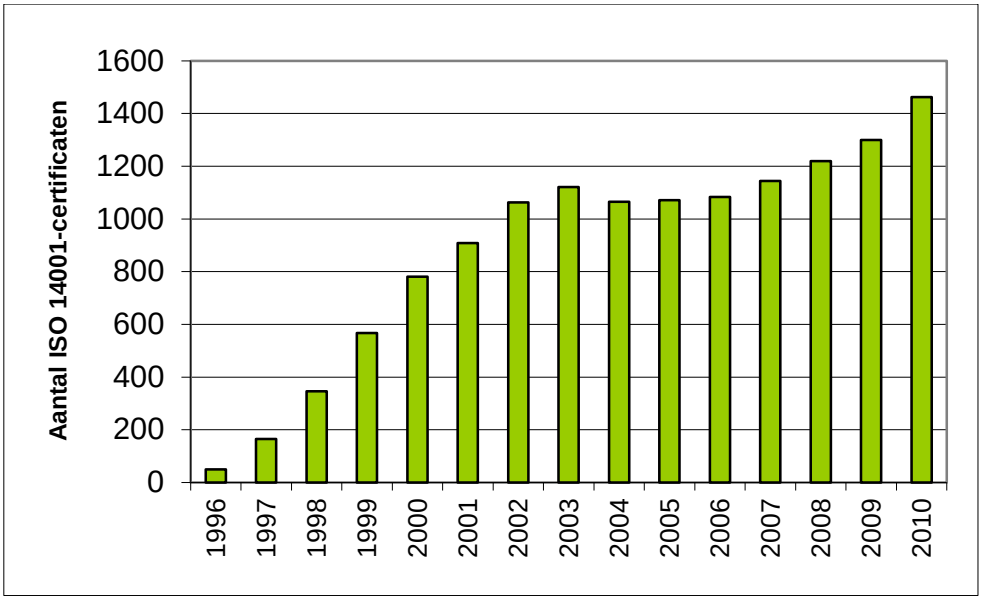

Figuur 2: Aantal organisaties in Nederland met een gecertificeerd milieumanagementsysteem volgens ISO 14001 op 31 december in de periode 1996-2010

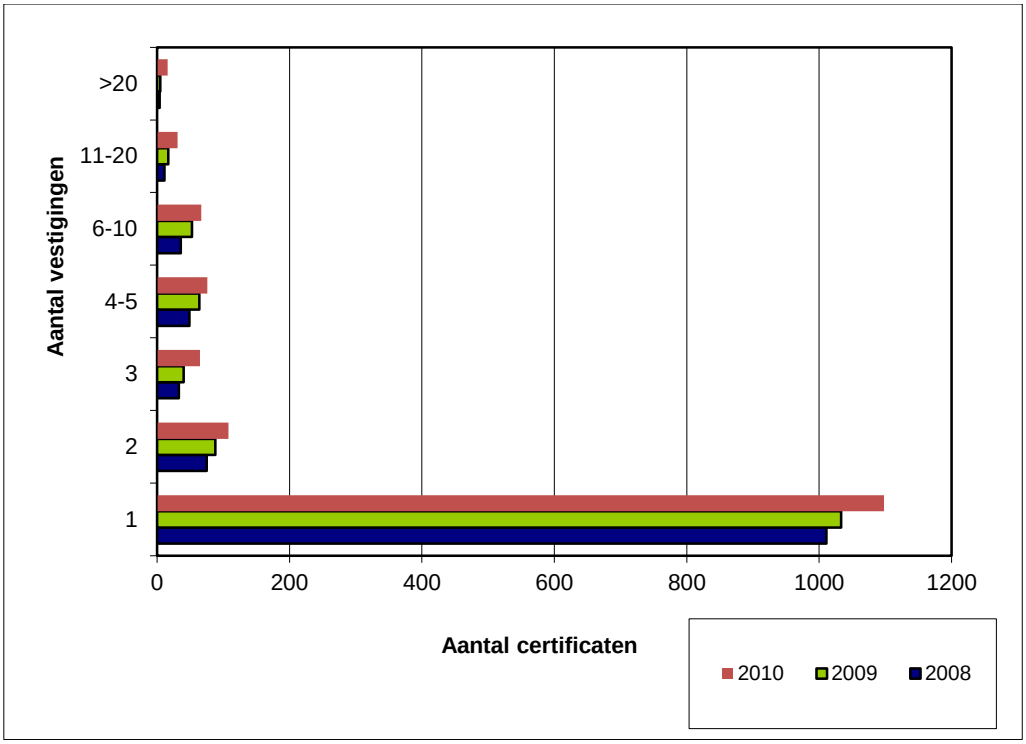

Figuur 3: Aantal ISO 14001-certificaten in Nederland verdeeld naar aantal vestigingen per certificaat op 31 december

Een organisatie kan ervoor kiezen om bedrijfsonderdelen of vestigingen afzonderlijk te certificeren of om de verschillende bedrijfsonderdelen of vestigingen onder één certificaat te brengen. In Figuur 3 is te zien dat de meeste certificaten betrekking hebben op één afzonderlijke vestiging of bedrijfsonderdeel.

Eind 2010 waren er in Nederland totaal 363 organisaties met meer dan één vestiging op een certificaat (267 eind 2009). Daarvan hadden er 173 twee of drie vestigingen, 143 vier tot tien vestigingen en 16 organisaties met meer dan twintig vestigingen op een ISO 14001-certificaat. De organisatie met de meeste vestigingen op één certificaat heeft er in totaal 50. In totaal zijn er 3.274

organisaties, bedrijfsonderdelen of vestigingen met een ISO 14001-certificaat in Nederland (2.406 eind 2009 en 2.007 eind 2008). Opvallend is dat in zowel 2008, 2009 en 2010 het totaal aantal vestigingen dat onder een ISO 14001-certificaat valt, veel sneller stijgt dan het aantal certificaten (in 2010 respectievelijk 33% en 10%, in 2009 respectievelijk 20% en 7% en 2008 respectievelijk 15% en 7%).

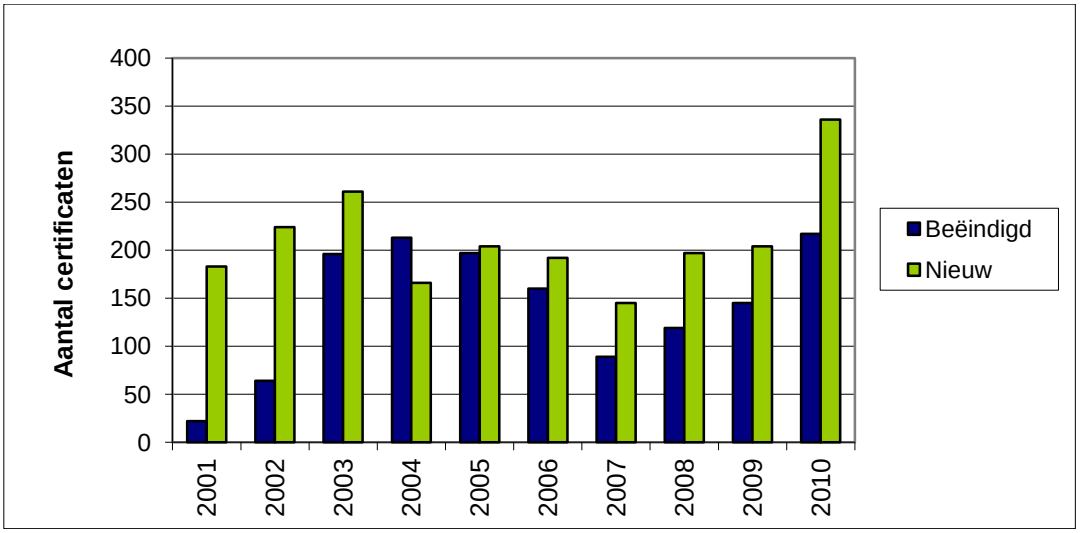

Figuur 4: Aantal toegevoegde en aantal verwijderde ISO 14001-certificaten in Nederland

In figuur 4 is het aantal ISO 14001-certificaten weergegeven dat in de periode 2001-2010 is toegevoegd aan de SCCM-database en het aantal certificaten dat in deze periode is verwijderd uit de SCCM-database. De toename van het aantal ISO 14001-certificaten in Nederland wordt vooral veroorzaakt door een toename van het aantal nieuwe certificaten. Opvallend is dat het aantal verwijderde certificaten al een aantal jaren stijgt.

Uit eerder onderzoek naar de verwijderde certificaten is naar voren gekomen dat circa 50% hiervan op een later moment weer als 'nieuw' certificaat terugkomt. Het verwijderen en weer toevoegen houdt verband met:

- Uitloop van herbeoordelingen en herstel van afwijkingen waardoor certificaat tijdelijk niet geldig is.
- De overgang naar een andere certificatie-instelling. Het certificaat wordt dan verwijderd en wordt later door de nieuwe certificatie-instelling weer aangemeld.
- Veranderingen in een organisatie (bijvoorbeeld samenvoeging van vestigingen, overname en naamswijziging) betekenen dat een certificaat eerst wordt verwijderd en later op een andere manier terugkomt.

Voor een deel komen verwijderde certificaten niet terug. Dit hangt samen met:

- Beëindiging, al dan niet op initiatief van de gecertificeerde organisatie. Het betreft voornamelijk kleinere organisaties. Incidenteel zijn het organisaties die de activiteiten staken of failliet gaan.
- Samenvoegen van certificaten van verschillende vestigingen in één certificaat voor de gehele organisatie. De vestiging is dus niet feitelijk gestopt maar ondergebracht onder een ander certificaat.

De certificatie-instellingen worden drie tot vier maal per jaar geattendeerd op ISO 14001-certificaten die staan geregistreerd en waarvan de looptijd volgens de registratie bij SCCM is verstreken. Certificaten waarvan niet op korte termijn duidelijk is dat deze zijn verlengd, worden (eventueel tijdelijk) uit de registratie verwijderd. Op deze manier wordt het bestand op internet actueel gehouden.

In 2010 zijn 2 certificaten ingetrokken (7 in 2009 en 17 in 2008) en zijn 3 certificaten tijdelijk geschorst geweest (3 in 2009 en 1 in 2008). Meestal houdt de gecertificeerde organisatie 'de eer aan zich zelf' en beëindigt zelf de certificatie-overeenkomst.

In de volgende figuren is de verdeling van de ISO 14001-gecertificeerde organisaties weergegeven naar sector en provincie.

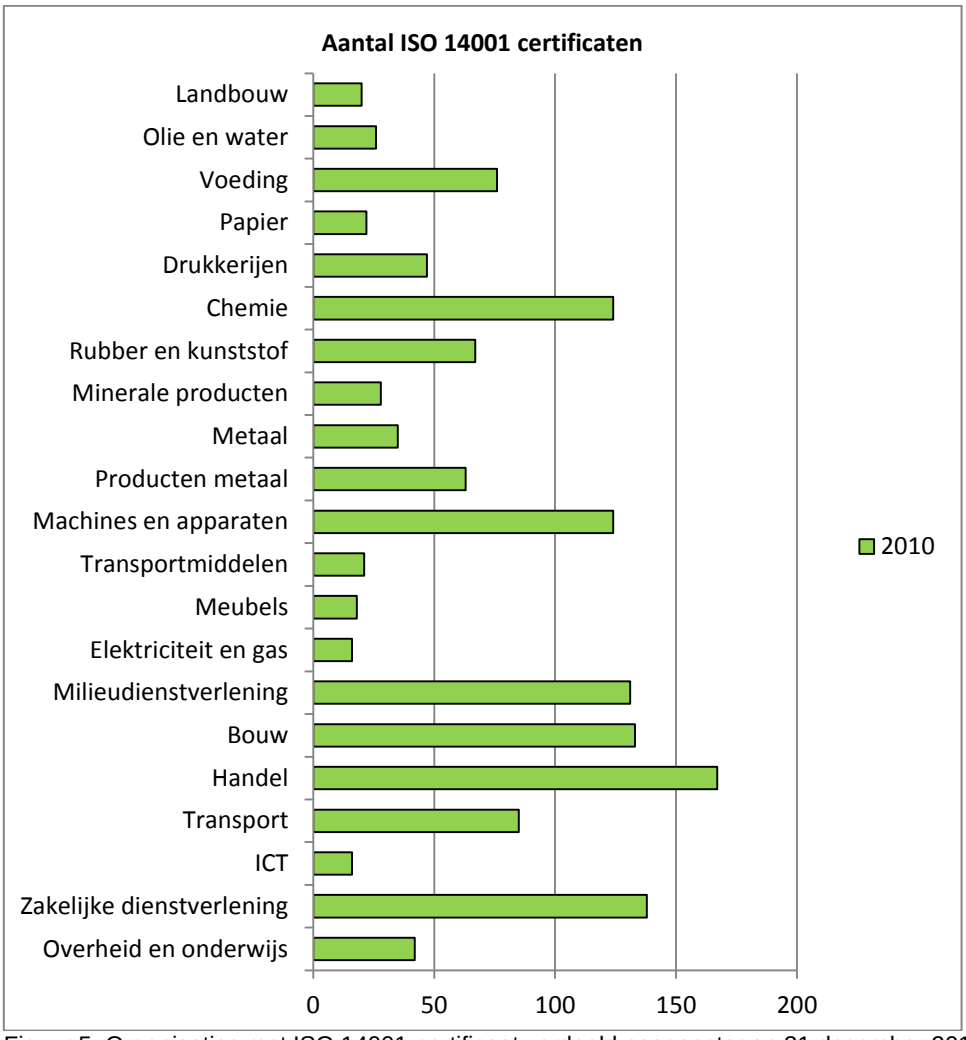

Figuur 5: Organisaties met ISO 14001-certificaat verdeeld naar sector op 31 december 2010

In 2010 is in alle sectoren een groei van het aantal certificaten te zien. De meeste nieuwe certificaten zijn geregistreerd in de volgende sectoren:

- Bouwnijverheid (+57)
- Zakelijke dienstverlening (+43)
- Afvalinzameling en verwerking (+31)
- Groot- en detailhandel en garagebedrijven (+31)
- Vervaardiging van elektronica, machines en apparaten (+22)
- Vervaardiging van producten van metaal (geen machines) (+13)

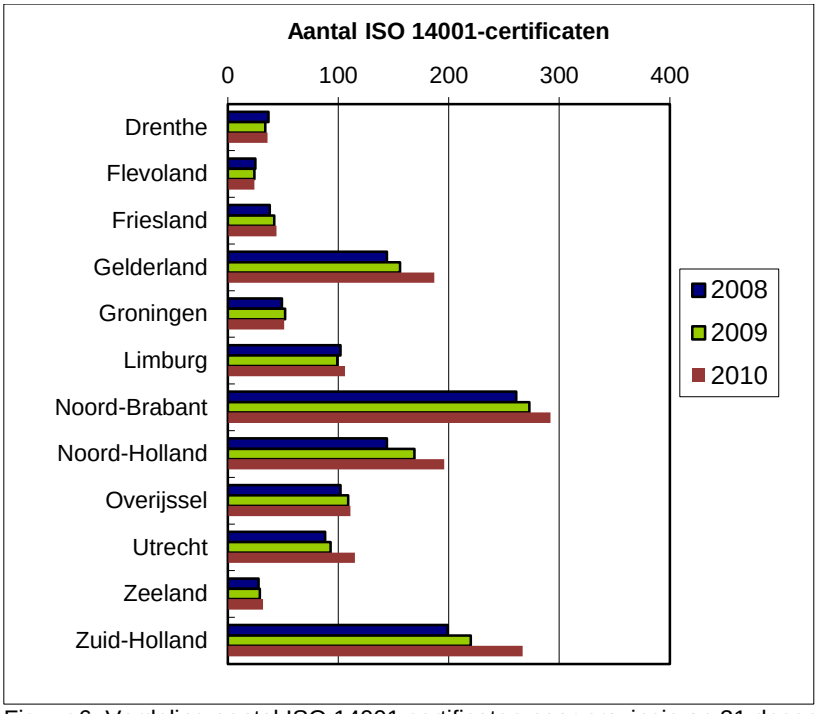

Figuur 6: Verdeling aantal ISO 14001 certificaten naar provincie op 31 december

Om een indruk te geven van het aantal ISO 14001-gecertificeerde organisaties ten opzichte van het totaal aantal aanwezige organisaties is voor een aantal sectoren geanalyseerd in hoeverre de leden van een brancheorganisatie ook voorkomen in de database van ISO 14001-certificaten.

Brancheorganisatie	**Aantal leden**	**% leden met één of meer ISO 14001 gecertificeerde organisaties/vestigingen in de SCCM-database***
Vereniging Afvalbedrijven	45	65%
VKP (Kunstmest)	5	40%
VNCI (Chemie)	91	56%
VNP (Papier en karton)	23	65%

Figuur 7: Vergelijking ledenlijst sector met ISO 14001-certificaten SCCM

* Het is mogelijk dat er meer leden een ISO 14001-certificaat hebben. Dit zijn leden met een ISO 14001-certificaat verstrekt door een certificatie-instelling die niet bij SCCM is aangesloten. Dit zijn certificatie-instellingen gevestigd en geaccrediteerd in het buitenland.

Van de organisaties in Nederland die worden beschouwd als de ‘majeure risicobedrijven’ heeft circa 50% een bij SCCM geregistreerd ISO 14001-certificaat. Voor andere sectoren ligt het aandeel gecertificeerde bedrijven aanzienlijk lager en verschilt het per sector.

Aantal EMAS-geregistreerde organisaties

Eind 2010 waren 6 organisaties in Nederland geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening. Eind 2009 waren dit er 7. In 2010 hebben twee organisaties de EMAS-registratie beëindigd en is er één nieuwe EMAS-deelnemers geregistreerd. In figuur 8 is de ontwikkeling van het aantal EMAS-deelnemers weergegeven. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de EMAS-geregistreerde organisaties.

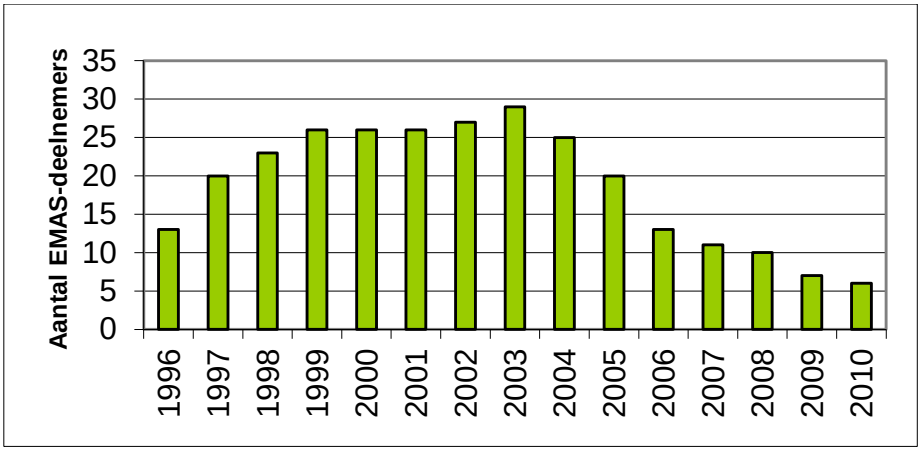

Figuur 8: Ontwikkeling aantal EMAS-geregistreerde organisaties in Nederland op 31 december

Het aantal EMAS-registraties in de EU is in 2010 gestegen van 4.434 eind 2009 tot 4.542 eind 2010. Na een daling van het totaal aantal Europese EMAS-registraties in de periode 2002 – 2004 is het aantal registraties vanaf 2005 weer licht aan het stijgen. Nieuwe registraties komen vooral uit Spanje. Duitsland heeft in 2010 voor het eerst sinds jaren weer een lichte toename van registraties (van 1.379 tot 1.402). Duitsland heeft nog steeds de meeste EMAS-geregistreerde organisaties. Andere lidstaten met veel EMAS-registraties zijn Spanje (1.228, was 1.159), Italië (1.035, was 1.037) en Oostenrijk (262, was 253).
Begin 2010 is een nieuwe versie van de EMAS-verordening van kracht geworden. Nieuwe eisen worden vooral gesteld aan de inhoud van de EMAS-milieuverklaring. Er zullen meer prestatie-indicatoren moeten worden gerapporteerd. Deze wijziging heeft bijgedragen aan het besluit van de twee organisaties die de EMAS-registratie hebben beëindigd.

Certificatie-instellingen aangesloten voor OHSAS 18001
Vanaf het voorjaar van 2006 is het voor certificatie-instellingen mogelijk een accreditatie van de RvA te krijgen voor OHSAS 18001-certificatie. In totaal waren eind 2010 tien certificatie-instellingen geaccrediteerd. Eind 2009 waren dit er acht. Met één certificatie-instelling had SCCM eind 2010 een voorovereenkomst voor het gebruik van het OHSAS 18001-certificatiesysteem. Deze certificatie-instelling is in procedure bij de RvA.
In bijlage 2 is een overzicht van de aangesloten en geaccrediteerde certificatie-instellingen opgenomen.

Aantal OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties
In 2010 is het aantal door SCCM geregistreerde OHSAS 18001-certificaten gestegen van 138 (waarvan 128 in Nederland) tot 191 (waarvan 184 in Nederland). Organisaties in het buitenland, die door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling zijn gecertificeerd op basis van het SCCM-certificatiesysteem, kunnen zich vrijwillig laten registreren in de SCCM-database.

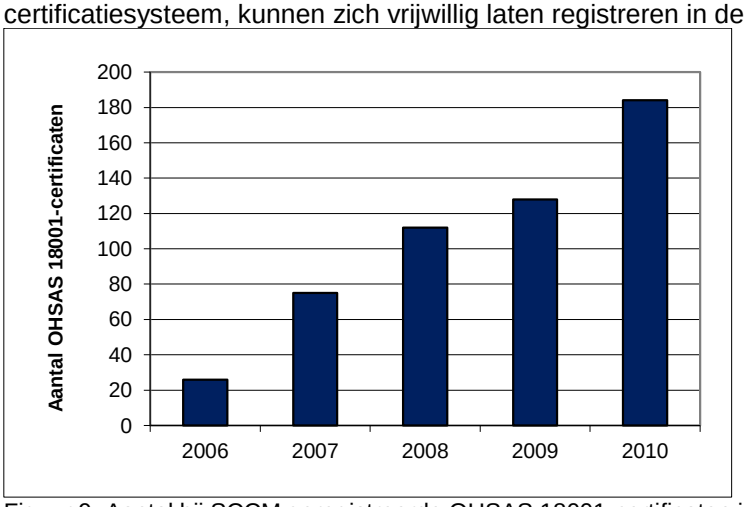

Figuur 9: Aantal bij SCCM geregistreerde OHSAS 18001-certificaten in Nederland

De verdeling van de OHSAS 18001-certificaten over de sectoren is weergegeven in de volgende figuur.

In 2010 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de volgende sectoren:
- bouwnijverheid (+11)
- openbaar bestuur, overheidsdiensten en onderwijs (+10)
- vervaardiging van overige niet metaalhoudende minerale producten (+6)

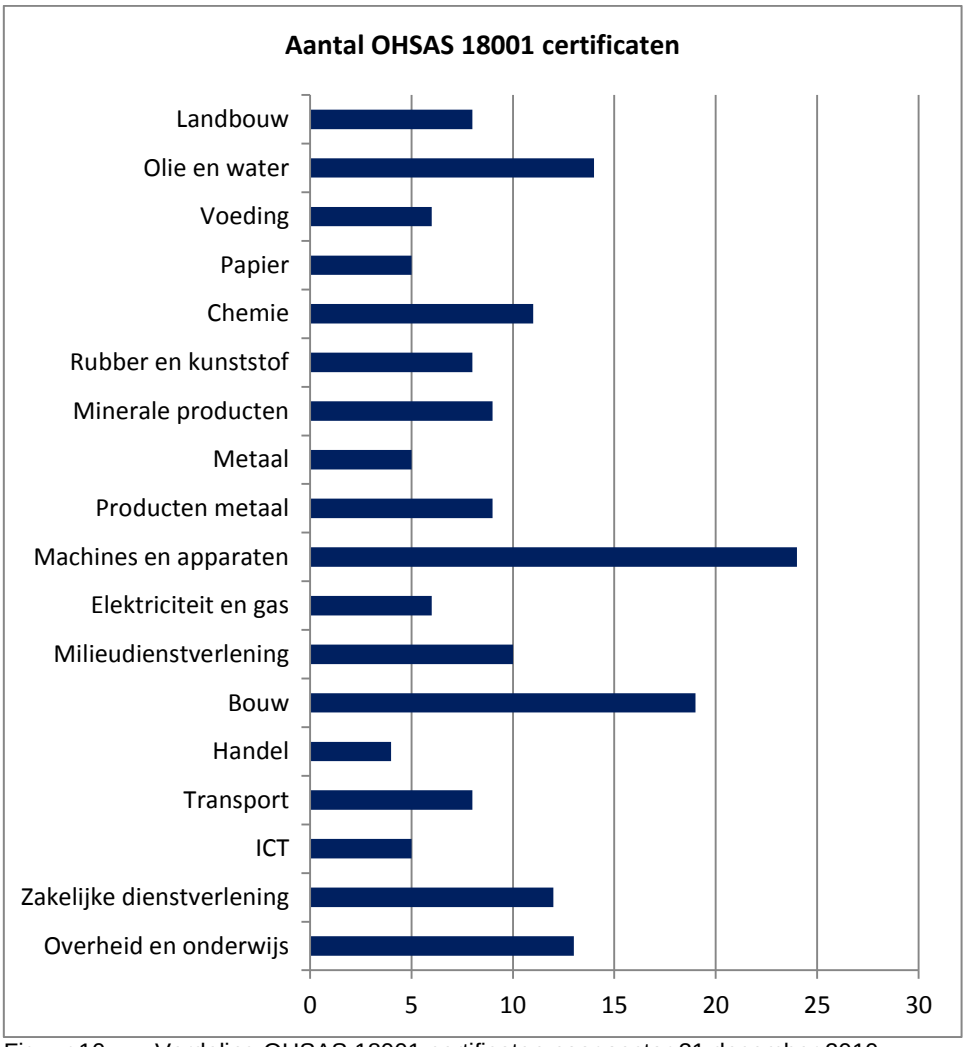

Figuur 10: Verdeling OHSAS 18001-certificaten naar sector 31 december 2010

In de volgende figuur is te zien dat het merendeel van de OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties (68%) beschikt over een ISO 14001-certificaat. Opvallend is dat het aandeel van organisaties dat geen ISO 14001-certificaat heeft groeit. In 2009 en 2008 had respectievelijk circa 70% en circa 80% een ISO 14001-certificaat.

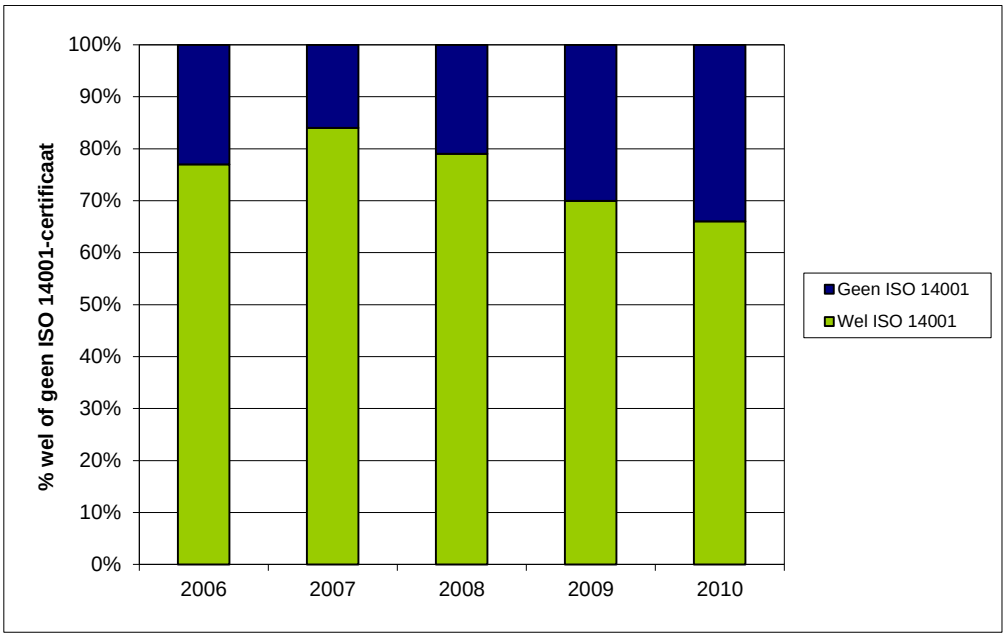

Figuur 11: Verdeling aantal OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties naar wel en niet ook ISO 14001-gecertificeerd zijn

Gebruik van vragen- en klachtenprocedures
SCCM wil stimuleren dat eventuele vragen en klachten daadwerkelijk bij de betrokken certificatie-instelling worden ingediend. Overheden zijn terughoudend met het gebruik van de klachtenprocedures. Het gebruik van deze procedures is belangrijk omdat deze het verbeteringsproces stimuleren en aanleiding kunnen zijn voor het wegnemen van verkeerde verwachtingen.

Sinds 2002 is het mogelijk om ook klachten die formeel door een certificatie-instelling moeten worden behandeld via SCCM in te dienen. SCCM zorgt er dan voor dat de klachten worden doorgegeven aan de betreffende certificatie-instelling. Het voordeel hiervan is dat SCCM de afhandeling van de procedure ook volgt. In 2007 is voor het eerst gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

In de volgende tabel is het gebruik van de vragen- en klachtenprocedures bij de certificatie-instellingen weergegeven.

Soort vraag/klacht bij certificatie-instellingen van derden (exclusief certificaathouders)	**Aantal in:**									
	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
- Formele schriftelijke klacht van derden	1	2	0	0	0	1	3	3	3	1
- Mondelinge klacht	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
- Schriftelijke vraag om toelichting	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0
- Mondelinge vraag om toelichting	7	0	1	0	0	0	7	16	6	2

Figuur 12: Aantal bij certificatie-instellingen ingediende vragen en klachten in de periode 2000-2010

Bij de Raad voor Accreditatie zijn in 2010 geen klachten ingediend ten aanzien van de werkzaamheden van certificatie-instellingen op het gebied van ISO 14001-certificatie en/of de werkzaamheden in het kader van de EMAS-verordening.

Interne organisatie
SCCM heeft geen personeelsleden in dienst. De directie- en secretariaatsvoering is uitbesteed aan Stuyt Projecten bv. Het secretariaat was tot medio december 2010 ondergebracht bij de Facilitaire Organisatie Industrie te Den Haag. Deze organisatie ondersteunde, in opdracht van het Ministerie van VROM, de uitvoering van milieuconvenanten van de overheid met de industrie. Omdat deze convenanten zijn beëindigd was het noodzakelijk het secretariaat op een andere manier in te vullen. SCCM heeft om die reden eind 2010 een eigen kantoorruimte betrokken in Den Haag.

Financiën
Het jaar 2010 is afgesloten met een positief resultaat dat is toegevoegd aan de reserves. In verband met het in gebruik nemen van een eigen kantoorruimte en het zelf invullen van het secretariaat zullen de uitgaven in 2011 stijgen. De reserve die is opgebouwd kan worden aangesproken om een verlies te dekken.

De belangrijkste inkomstenbronnen van SCCM zijn:
- Contributie van de certificatie-instellingen voor het gebruik van het ISO 14001-certificatiesysteem en het OHSAS 18001-certificatiesysteem. De contributie per certificatie-instelling bedraagt € 2.700,00 per jaar voor het gebruik van elk van de certificatiesystemen. In het geval een certificatie-instelling een overeenkomst heeft voor het ISO 14001-certificatiesysteem zijn aan het gebruik van het EMAS-verificatiesysteem geen kosten verbonden.
- Een jaarlijkse vergoeding van de certificatie-instellingen voor elk afgegeven certificaat (zowel ISO 14001 als OHSAS 18001). Deze bedroeg in 2010 € 100,00 per certificaat per jaar en wordt in 2011 niet gewijzigd.

Samenstelling organen SCCM
In 2010 is de vertegenwoordiging van de certificatie-instellingen in de Raad van Toezicht gewijzigd, de heer H. de Gooijer heeft de plaats van de heer P. Coevert ingenomen. De samenstelling van het bestuur is in 2010 niet gewijzigd.

De samenstelling van de CCvD's is in 2010 niet gewijzigd.

In bijlage 1 is het meest recente overzicht opgenomen van de personen die zitting hebben in de verschillende organen van SCCM.

4 Activiteiten in 2010

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste activiteiten in het verslagjaar.

Overleggen binnen SCCM
In bijlage 1 staan de verschillende organen van SCCM aangegeven en de personen die daarin zijn vertegenwoordigd. Onderstaand worden de activiteiten van de verschillende organen weergegeven.

Raad van Toezicht (RvT)
De RvT heeft in 2010 tweemaal vergaderd. In het voorjaar is het jaarverslag en de jaarrekening over 2009 vastgesteld. De begroting voor 2011 is in het najaar vastgesteld. In het bijzonder is aandacht besteed aan:
- De activiteiten van SCCM op het terrein van 'Vernieuwing toezicht/systeemgericht toezicht' welke plaatsvinden als vervolg op het rapport 'Vertrouwen tastbaar maken'.
- Activiteiten van SCCM gericht op het versterken van kennis over wet- en regelgeving bij ISO 14001-auditoren.
- Het beleidsplan 2011-2015.

Bestuur
Het bestuur heeft in het verslagjaar zeven maal vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:
- het jaarverslag en de jaarrekening over 2009;
- de begroting voor 2011;
- de uitvoering van het beleidsplan 2006-2010, in het bijzonder de betrokkenheid van SCCM bij het programma 'vernieuwing toezicht' en de invoering van systeemgericht toezicht;
- de certificatie van energiemanagementsystemen;
- de inhoud van het beleidsplan 2011-2015;
- de invulling van de huisvesting en het secretariaat;
- de afspraken met het ministerie van VROM/Infrastructuur en Milieu over de uitvoering van de EMAS-verordening en het optreden als EMAS competent body;
- relatie met de Raad voor Accreditatie en afhandeling audit RvA;
- de samenstelling en adviezen van de CCvD's.

Centraal College van Deskundigen-Milieu (CCvD-Milieu)
Het CCvD-Milieu heeft in 2010 twee keer vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:
- informatieblad over de naleving van wet- en regelgeving met ISO 14001 en OHSAS 18001;
- de inhoud van het beleidsplan 2011-2015;
- de kennis van ISO 14001-auditors over wet- en regelgeving en de rol van SCCM;
- het EMAS-verificatiesysteem;
- certificatie van energiemanagementsystemen;
- ISO 14001 certificatie en duurzaam inkopen;
- discussiepunten die naar voren zijn gekomen tijdens de auditordagen;
- vragen van certificatie-instellingen over specifieke situaties.

Overleg CCvD-Milieu en certificatie-instellingen
Twee keer is er een overleg geweest van de certificatie-instellingen aangesloten bij SCCM en een afvaardiging van het CCvD. Het doel van deze overleggen is om ervaringen met het gebruik van het ISO 14001-certificatiesysteem uit te wisselen en de werkwijze af te stemmen. Dit overleg speelt een belangrijke rol in het streven om de werkwijze van de verschillende certificatie-instellingen vergelijkbaar te maken en af te stemmen op de gebruikers van het certificaat.
Ideeën van het CCvD worden in dit overleg getoetst en ervaringen van de certificatie-instellingen zijn weer aanleiding voor discussies in het CCvD. De onderwerpen genoemd bij het CCvD-Milieu zijn ook besproken in het overleg met de certificatie-instellingen.

Centraal College van Deskundigen-Arbo (CCvD-Arbo)

Het CCvD-Arbo heeft in 2010 eenmaal vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn besproken:
- handelwijze van de certificatie-instelling in het geval ernstige overtredingen worden geconstateerd;
- informatieblad met voorbeeld arbomanagementsysteem voor een kleine organisatie;
- opzet voor een onderzoek naar de kwaliteit van RI&E's;
- handelwijze in het geval een organisatie geen OR kan inrichten terwijl deze wel OR-plichtig is;
- discussiepunten die naar voren zijn gekomen tijdens de auditordagen.

Overleg CCvD-Arbo en certificatie-instellingen
In 2010 is er eenmaal een overleg geweest met de certificatie-instellingen aangesloten bij SCCM voor het gebruik van het OHSAS 18001-certificatiesysteem en een afvaardiging van het CCvD-Arbo. Dit overleg is bedoeld om ervaringen met de toepassing van het OHSAS 18001-certificatiesysteem uit te wisselen. Ook de punten genoemd bij het CCvD-Arbo zijn aan de orde geweest. De resultaten van dit overleg worden gebruikt in de CCvD-vergadering die meestal een aantal weken later is. De onderwerpen genoemd bij CCvD-Arbo zijn ook besproken in het overleg met de certificatie-instellingen.

College van Beroep
Er zijn, evenals in de voorgaande jaren, geen bezwaren of beroepen ingediend. Het College van Beroep is in 2010 niet bij elkaar geweest.

Raad voor Accreditatie (RvA)
SCCM is door de RvA erkend als schemabeheerder voor ISO 14001- en OHSAS 18001-certificatie. Dit betekent dat de RvA tweejaarlijks bij SCCM onderzoek doet om te beoordelen of wordt voldaan aan de eisen die aan schemabeheerders worden gesteld. SCCM heeft in augustus 2010 een beoordeling van de RvA gehad. De RvA was positief over de wijze waarop de rol van schemabeheerder wordt ingevuld. Een viertal punten behoefden aandacht:
- Een aantal reglementen is aangepast omdat ook gecertificeerde organisaties de mogelijkheid moeten hebben een beroep in te dienen in het geval een organisatie het niet eens is met wijzigingen in een certificatiesysteem.
- De besluitvormingsprocedure bij wijzigingen in certificatiesystemen is aangepast omdat de RvT alleen een adviserende rol mag hebben in het geval van meningsverschillen tussen het bestuur en een CCvD over de inhoud van een certificatiesysteem. Dit is een theoretische situatie die nog nooit aan de orde is geweest.
- Niet voor alle CCvD- en bestuursleden was een getekende geheimhoudingsverklaring aanwezig.
- De frequentie van de interne beoordeling van de samenstelling van de CCvD's.

Met de RvA is een aantal keren overlegd over de inhoud van zogenaamde Specifieke Accreditatie Protocollen (SAP's). In een SAP wordt voor een schema de werkwijze van de RvA bij de beoordeling van certificatie-instellingen vastgelegd. Voor zowel ISO 14001 als OHSAS 18001 wordt een nieuw SAP opgesteld. Door SCCM zijn wensen ten aanzien van de inhoud van de SAP's aangegeven. Voor ISO 14001 was eind 2010 een SAP beschikbaar. Voor OHSAS 18001 heeft SCCM voorstellen gedaan voor een nieuwe systematiek voor clustering van sectoren en is in afwachting van de reactie van de RvA.
Naar aanleiding van de gesprekken over de SAP's zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van een pilot met een nieuwe manier van toezicht op certificatie-instellingen. Het gaat om zogenaamd 'schaduwonderzoek'. Bij dit onderzoek gaat de RvA na afloop van een onderzoek met de betreffende auditor bij de gecertificeerde organisatie het auditrapport en de bevindingen bespreken. Deze vorm van onderzoek zou in de toekomst het zogenaamde 'bijwonen' kunnen vervangen. De uitvoering van de pilot was gepland voor 2010 en is uitgesteld naar 2011.

Aanpassing ISO 14001-certificatiesysteem
In 2010 zijn er geen wijzigingen aangebracht in het ISO 14001-certificatiesysteem.

Aanpassing OHSAS 18001-certificatiesysteem
In 2010 zijn ten aanzien van de volgende onderwerpen wijzigingen aangebracht in het OHSAS 18001-certificatiesysteem:

- De onderbouwing van de evaluatie van arbogevaren. Deze dient een organisatie beschikbaar te hebben.
- De aankondiging van een certificatie-onderzoek bij de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging. De OR of personeelsvertegenwoordiging dient de kans te hebben de certificatie-instelling te informeren over ervaringen met het arbomanagementsysteem. De CI kan ook een interview plannen met een vertegenwoordiger.
- De eventuele eisen van verzekeringsmaatschappijen gerelateerd aan de arbeidsomstandigheden en/of veiligheid dienen als een 'andere eis' in het arbomanagementsysteem te zijn opgenomen.

Aanpassing EMAS-verificatiesysteem
In verband met het van kracht worden van een nieuwe versie van de EMAS-verordening is een nieuwe versie van het EMAS-verificatiesysteem uitgebracht.

Auditordagen ISO 14001
In januari 2010 hebben de ISO 14001-auditordagen voor de elfde maal plaatsgevonden. Het is een dagprogramma dat driemaal is gehouden. In totaal hebben 119 milieuauditors van de aangesloten certificatie-instellingen deelgenomen (87 in 2009). Elk jaar wordt, naast een groot aantal praktijksituaties, een speciaal thema besproken. Dit jaar stond de Reach-wetgeving centraal met de consequenties voor het milieumanagementsysteem en de certificatie ervan. De dagen hebben wederom een hoge waardering gekregen en zullen in 2011 opnieuw worden georganiseerd. Het verslag is beschikbaar via de website. Cases van de afgelopen jaren kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gedownload.

Auditordagen OHSAS 18001
In 2010 is voor de tweede maal de OHSAS 18001-auditordagen georganiseerd. Het is een dagprogramma dat tweemaal is gehouden. Er hebben 59 auditors deelgenomen (35 in 2009). Alleen auditors werkzaam voor de aangesloten certificatie-instellingen kunnen deelnemen. In de ochtend is aandacht besteed aan het onderwerp brandveiligheid. In de middag zijn verschillende cases behandeld gebaseerd op het arbomanagementsysteem van een bedrijf dat zich richt op industriële reiniging. Deze dag heeft een goede waardering gekregen en zal ook in 2011 worden georganiseerd. Het verslag is beschikbaar via de website. De cases kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gelezen.

Voorlichting
Het geven van voorlichting behoort tot de kerntaken van SCCM. Het betreft voorlichting aan organisaties die een certificaat willen behalen, organisaties die geconfronteerd worden met een certificaat (zoals overheden) en adviseurs.

Enkele belangrijke ontwikkelingen worden onderstaand weergegeven.

- De website wordt wekelijks bijgewerkt. Op enkele plaatsen is de toegankelijkheid van informatie vergroot door het toevoegen van nieuwe knoppen.
- Internet vormt het belangrijkste voorlichtingskanaal. De SCCM-site is in 2010 gemiddeld maandelijks door ruim 1.400 unieke bezoekers bezocht. In 2009 waren er gemiddeld circa 1.100 unieke bezoekers per maand.
- In totaal zijn er in 2010 meer dan 20.000 documenten gedownload van de SCCM website (ruim 15.000 in 2009).
- In april 2010 is het voorbeeld van een arbomanagementsysteem voor een klein transportbedrijf gepubliceerd. Het voorbeeld voorziet in een grote belangstelling, het was eind 2010 circa 600 keer gedownload.

- De database met ISO 14001-certificaten is de meest bezochte pagina op de SCCM-site: bijna 27.000 keer in 2010.
- De e-mailadresbestanden voor ISO 14001 en OHSAS 18001 zijn samengevoegd. In het bestand zijn vooral contactpersonen van (gecertificeerde) bedrijven en adviesbureaus opgenomen. In 2010 is driemaal een digitale nieuwsbrief verstuurd.
- Vragen van bedrijven, adviseurs en overheden worden beantwoord. Deze komen per telefoon en e-mail binnen. Het betreft inhoudelijke vragen en vragen over het versturen van documentatie. Inhoudelijke vragen hebben betrekking op bijvoorbeeld de interpretatie van de ISO 14001- of OHSAS 18001-norm, gecertificeerde bedrijven en de werkwijze van certificatie-instellingen.
- In februari 2010 is een artikel van SCCM gepubliceerd over de betekenis van OHSAS 18001 in het themanummer 'Arbeidsveiligheid' van het blad van de Nederlandse Vereniging van Veiligheidskundigen.
- SCCM heeft in samenwerking met NEN op 22 april 2010 het middagsymposium 'Duurzaam in- en verkopen' georganiseerd. Tijdens het symposium heeft een groot aantal organisaties met praktijkvoorbeelden laten zien op welke manier het ISO 14001-certificaat wordt gebruikt bij zowel het in- als verkopen. Er waren bijna 200 deelnemers, vooral afkomstig van bedrijven. Milieumagazine heeft naar aanleiding van het symposium een artikel gepubliceerd met de titel 'Verkopers stuwen duurzame kwaliteit'.
- Voorbereid is de publicatie van samenvattingen van belangrijke milieu wet- en regelgeving. Deze samenvattingen zijn in eerste instantie bedoeld voor ISO 14001-auditoren maar zullen ook voor gecertificeerde organisaties beschikbaar komen.

Uitvoering beleidsplan 2006-2010

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd in het kader van het beleidsplan:

- In 2010 is een bijdrage geleverd aan verschillende pilots in het kader van het overheidsprogramma 'Vernieuwing toezicht'. Onderdeel van dit programma is de invoering van 'systeemtoezicht'. In de pilots wordt onderzocht op welke manier de wisselwerking met ISO 14001-certificatie kan worden geoptimaliseerd. SCCM heeft een bijdrage geleverd in werkgroepen en diverse bijeenkomsten.
- Om de kennis over wet- en regelgeving bij ISO 14001-auditors te versterken is een plan van aanpak opgesteld. De uitvoering van dit plan van aanpak is in de tweede helft van 2010 gestart. Doelstelling is dat begin 2011 de eerste vijftien samenvattingen van wet- en regelgeving beschikbaar komen op de SCCM-website. De aanpassing van de SCCM-website is daarvoor in 2010 voorbereid.
- In augustus 2010 is de eerste versie van het 'Draaiboek ISO 14001 bij systeemtoezicht' gepubliceerd.
- In december 2010 is het informatieblad 'Naleving van wet- en regelgeving met ISO 14001 en OHSAS 18001' gepubliceerd.

5 Verwachtingen en beleid 2011

De verwachting is dat het aantal ISO 14001-gecertificeerde organisaties in 2011 zal blijven toenemen. Vooral de aandacht voor duurzaam ondernemen en duurzaam inkopen heeft een positief effect op de belangstelling voor ISO 14001-certificatie. Ook voor OHSAS 18001 is de verwachting dat het aantal certificaten in 2011 verder zal toenemen.

Onderscheid kan worden gemaakt naar enerzijds de basisactiviteiten en de projectgebonden activiteiten. De basisactiviteiten houden verband houden met faciliteren van de CCvD's bij het beheer van de certificatiesystemen en het geven van voorlichting daarover. Ook het optreden als competent body voor EMAS kan daartoe worden gerekend. De projectgebonden activiteiten komen voort uit het beleidsplan 2011-2015.

Om te bereiken dat ISO 14001- en OHSAS 18001-certificaten herkenbaar zijn en gewaardeerd worden als basis voor maatschappelijk verantwoord/duurzaam ondernemen, staan de volgende beleidslijnen centraal:

- Het resultaat van het managementsysteem meer centraal te stellen. Het resultaat in termen van zowel prestaties als compliance, waarbij ook de verbetering van de cultuur als een resultaat kan worden gezien;
- Producten te ontwikkelen die in combinatie met een ISO 14001- en/of OHSAS 18001-audit kunnen worden toegepast om onderdelen van de systemen toe te snijden op nieuwe behoeften en de herkenbaarheid te verhogen;
- Banden met zowel certificatie-instellingen, gecertificeerde organisaties, adviseurs, overheden als verschillende intermediairs te versterken.

Voor 2011 worden de volgende projecten uitgevoerd.

<u>Resultaat centraal stellen</u>

- Uitwerking content van wet- en regelgeving voor zowel basiskennis als kennis voor complexe organisaties.
- Aanpassing website zodat zowel auditors als gecertificeerde bedrijven kunnen inloggen voor het gebruik van de content.
- Werkgroepen worden ingesteld:
  * gericht op het concreet maken van resultaat en de ontwikkeling van eventuele parameters.
  * de wijze waarop 'cultuur' meetbaar kan worden gemaakt en betrokken in audits
- Onderzoek naar toegevoegde waarde die gecertificeerde organisaties hebben van ISO 14001 of OHSAS 18001.
- Publicatie van informatieblad over compliance management met ISO 14001 en OHSAS 18001.

<u>Producten ontwikkelen</u>

- Het 'Draaiboek gebruik van ISO 14001 bij systeemtoezicht' wordt aangevuld met een rapportage format. Een werkgroep wordt daarvoor ingesteld.
- Beoordeling van een verklaring over het voldoen aan duurzaam inkoop criteria in combinatie met een ISO 14001-audit.
- Nader onderzoek naar de behoefte aan een certificatieregeling op het terrein van energie-management en verificatie energiemonitoring.

<u>Banden versterken</u>

- In samenwerking met NEN en eventueel andere partijen organiseren van een of twee middagsymposia.
- Uitbrengen van een nieuwsbrief die journalistieker is opgezet en stimulerend is ten aanzien van implementatie en certificatie van milieu- en arbomanagementsystemen.
- Website zo aanpassen dat gecertificeerde organisaties zich kunnen registreren voor het gebruik van informatie over wet- en regelgeving.

Omdat communicatie met de verschillende doelgroepen een essentieel onderdeel is voor de uitvoering van de strategie zal in samenwerking met een specialist een communicatieplan worden opgesteld.

Bijlage 1 Overzicht samenstelling RvT, bestuur en CCvD (8 maart 2011)

Bestuur SCCM

Mevrouw ir. A. van der Rest
Namens VNO-NCW / Shell Nederland bv
Voorzitter SCCM / voorzitter CCvD-Arbo

De heer ir. D.J. Amesz
Interprovinciaal Overleg / DCMR
Vice-voorzitter

De heer ir. G.J. Koopman
Namens VNO-NCW / Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken
Penningmeester SCCM

De heer ing. R.W.P. Valkhof
Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Lid / voorzitter CCvD-Milieu

Raad van Toezicht SCCM

De heer ir. G.A.F. van Harten
Namens VNO-NCW / Dow Benelux B.V.
Voorzitter RvT

De heer dr. C.M. Plug
Ministerie I&M / Directie Duurzaam Produceren

De heer ing. H. de Gooijer
Certificatie-instellingen

Bureau SCCM

De heer ir. F.W. Stuyt
Directeur

Mevrouw Y.C.M. van der Voort
Projectleider

Mevrouw S. Gioia
Secretaresse

Centraal College van Deskundigen Milieu (CCvD-M)

Ing. R.W.P. Valkhof
Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Voorzitter

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Secretaris

De heer ing. H. Jonker
Provincie Zeeland
Directie Ruimte, Milieu en Water

Vacant
Ministerie van VROM

De Heer H. Boeklage
Waterschap Hunze en Aa's

De heer A. van der Priem
Vereniging BMD's / BMD Advies Centraal Nederland

De heer J.B. Borsboom
Milieudienst Eindhoven

De heer P. de Visscher
Rijkswaterstaat

De heer T. Lourens
TNT Post

De heer A.J. Bruin
Dow Benelux N.V.

De heer M. Kalders
van Gansewinkel

De heer R.A.L. Akkerman
De Nederlandse Bank

Centraal College van Deskundigen Arbo (CCvD-A)

Mevrouw A. van der Rest
Namens VNO-NCW / Shell Nederland B.V.
Voorzitter

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Secretaris

De heer H.P. Martens
Dow Benelux N.V.

De heer B.J.K. Bennink (waarnemer)
Ministerie SZW

De heer M. Tekstra
FrieslandCampina

De heer R.B.M. Verhoef
Verhoef A&O

De heer M. Kalders
van Gansewinkel

De heer A.A. Zweistra
Provincie Zeeland

De heer F. Buddenberg
Verbond Papier & Karton

College van Beroep SCCM

De heer mr. J.K.B. van Daalen
Rechtbank 's-Hertogenbosch
Voorzitter

Leden
- de heer J.P. van Soest
- de heer dr. M.V.C. Aalders
- de heer mr. W.J. Ouwerkerk
- de heer mr. J. Peters

Bijlage 2
Certificatie-instellingen met erkenning van de Raad voor Accreditatie voor ISO 14001, EMAS en/of OHSAS 18001 op 8 maart 2011

Aboma Certificering bv
(OHSAS 18001)
Postbus 141
6710 BC Ede
tel.: 0318 - 69 19 49
fax: 0318 - 69 19 21

BMC Certificatie
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 150
2800 AD Gouda
tel.: 0182 - 53 23 00
fax: 0182 - 57 02 16

BSI Group The Netherlands B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 74103
1070 BC Amsterdam
tel.: 020 - 346 07 80
fax: 020 - 346 07 81

Bureau Veritas Certification Nederland BV
(ISO 14001)
Postbus 2620
3800 GD Amersfoort
tel.: 088 - 450 55 00
fax: 088 - 450 55 99

DEKRA Certification B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 5185
6802 ED Arnhem
tel.: 026 - 356 91 11
fax: 026 - 442 23 33

Det Norske Veritas B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001/EMAS)
Postbus 9599
3007 AN Rotterdam
tel.: 010 - 292 26 00
fax: 010 - 479 71 41

EBN Certification
(ISO 14001)
Postbus 5156
2900 ED Capelle aan den IJssel
tel. : 010 – 441 20 18
fax : 010 – 441 20 19

Eerland Certification B.V.
(ISO 14001)
Postbus 275
4190 CG Geldermalsen
tel.: 0345 - 58 50 00
fax: 0345 - 58 50 25

IKOB-BKB BV
(ISO 14001)
Postbus 298
3990 GB Houten
tel.: 030 - 635 80 60
fax: 030 - 635 06 86

SGS INTRON Certificatie B.V.
(ISO 14001)
Postbus 267
4100 AG Culemborg
tel.: 0345 - 58 07 33
fax: 0345 - 58 02 08

ISACert NL
(ISO 14001)
Postbus 8006
6710 AA Ede
tel.: 0318 - 65 87 50
fax: 0318 - 65 87 59
Obrechtstraat 28E
8031 AZ Zwolle
tel.: 088 - 472 23 78
fax: 088 – 472 23 99

KIWA N.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 70
2280 AB Rijswijk
tel.: 070 - 414 44 00
fax: 070 - 414 44 20
Postbus 137
7300 AC Apeldoorn
tel.: 055 - 539 33 55
fax: 055 - 539 36 85

Lloyd's Register Nederland B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 701
3001 AS Rotterdam
tel.: 010 - 201 84 01
fax: 010 - 412 68 06

Liftinstituut B.V.
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 36027
1020 MA Amsterdam
tel.: 020 - 435 06 06
fax: 020 - 435 06 26

MKB Certificatie
(ISO 14001)
Postbus 3003
6160 GA Geleen
tel.: 046 - 475 99 31
fax: 046 - 475 99 32

Nederlands Certificatie Instituut
(ISO 14001)
Postbus 405
3233 ZJ Oostvoorne
tel.: 0181 – 48 19 49
fax: 0181 – 48 00 80

Qualitatis Certification b.v.
(ISO 14001)
Postbus 54
7770 AB Hardenberg
tel.: 0523 – 67 70 83
fax: 0523 – 67 72 41

SGS Nederland BV
(ISO 14001)
Postbus 200
3200 AE Spijkenisse
tel.: 0181 - 69 33 33
fax: 0181 - 69 35 81

SKH
(ISO 14001)
Postbus 159
6700 AD Wageningen
tel.: 0317 - 45 34 25
fax: 0317 - 41 26 10

TÜV Rheinland Nederland B.V.
(ISO 14001)
Postbus 541
7300 AM Apeldoorn
tel.: 088 - 888 7 888

TÜV Nederland QA BV
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 120
5680 AC Best
tel.: 0499 - 33 95 00
fax: 0499 - 33 95 09

ViaNorm B.V.
(ISO 14001)
Postbus 1476
3430 BL Nieuwegein
tel.: 030 - 608 79 70
fax: 030 - 608 79 95

VPGI-Certificaat
(ISO 14001/OHSAS 18001)
Postbus 9051
1180 MB Amstelveen
tel.: 020 - 640 07 48
fax: 020 - 640 11 86

Bijlage 3
Geregistreerde bedrijven in het kader van de EMAS-verordening*
(8 maart 2011)

-	Ahrend Productiebedrijven Sint-Oedenrode B.V.	Sint-Oedenrode
-	Europees Octrooibureau	Rijswijk/Den Haag
-	Gispen International BV	Culemborg
-	Sappi Maastricht B.V.	Maastricht
-	Sappi Nijmegen B.V.	Nijmegen
-	SCA Hygiëne Products Suameer B.V.	Burgum

* Op de internetsite van SCCM is een bestand opgenomen met alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. In dit bestand kunnen selecties van de gecertificeerde bedrijven worden gemaakt naar bijvoorbeeld regio en bedrijfstak.